

Afförd den 12 1 1922
till 902 23035/14

Direktionen

Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland

antager härigenom, under N:o 26902 till försäkring emot brandskada, åskslag
och explosion, för ett värde af *Sjutton tusen trehundra*

17370 finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o 80
i *hans* konstant af staden *Kristinestad*,
tillhörig fiskarebådan M. W. Berg

samt fastställer årliga inträdesafgiften därför
till följande belopp, att uti fem års tid erläggas nämligen:

För huset N:o 1, värdt	<i>och</i>	försäkradt för	8000	mark, till	59: 83
N:o 2	"		2000		14: 88
N:o 3	"		7000		52: 08
<i>Portar plank och slädet</i>	"		370		2: 04

Summa årlig afgift i finska mark *128: 83* penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränknin-
gar Hans Kejserliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade
Nådiga Reglemente samt Kejserliga Kungörelserna angående ändringar däri af
den 17 December 1891, den 11 November 1897, den 4 Oktober 1900 och den 15 Ok-
tober 1903 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den *17 i denna*
månad hvaremot det för egendomen tidigare under N:o *22340* ut-
färdade brandbrevet ..... annullegas.

Aelsingfors, den *26 September* 1907.

M. W. Berg
M. W. Berg

M. W. Berg

Ex
exemplar.

H. W. Berg

Bohls blaz 26902

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstods-
bolag, i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, med däri den 17 December 1891, den 11 November 1897 och
den 4 Oktober 1900 Nådigt fastställda ändringar.

§ 2. Bolagets kapital består af:

a) grundfonden, som blifvit till bolaget donerad med fyra-
tioåttatusen mark, däraf endast räntan, men icke någon del af
själfva kapitalet får användas.

b) reservfonden, hvilken, bildad genom delägarens afgifter,
intressemedel m. m., bör uppgå till minst tre och en half gånger be-
loppet af ett års inträdesafgift för all i bolaget försäkrad egendom,
men i ingen händelse får understiga fyra miljoner mark, uppdebi-
terade, men till betalning icke förtälna afgifter däri inberäknade.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring af egendom,
som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan
hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering
egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransin-
rättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt
från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slut-
förts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshaf-
vare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkr-
ingsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen,
vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering,
enligt § 9, oförtöfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke
blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransin-
rättning försäkras, men finnes den därstedes försäkrad till
högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förvärkad, inteck-
ningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad,
hålls agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvan nämnda
anmälan skett, ej allenast på stället
öfvertaga sig om att beskrifning och planteckning äro med verk-
liga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjligen före-
funna oriktigheter, utan och föranstalta om värdering af egen-
domen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering
skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggs-
nadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets
dävarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och
afkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i be-
räkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna
tötal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmän-
nen hör hvarderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den
mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderings-
män enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmå-
las i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderings-
män jemte två suppleanter, alla edsvurna, hvilka för ett år i
sender väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvar-
vid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas in-
för magistraten inom November månad efter derom förut skedd
kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra
bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och supple-
anter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agen-
tens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af
dem jäfvig eller annars hindrad, eger agentent tillkalla någon af
suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles belägen
å landet, skall ofvan omförmålda syn och värdering i närvaro
af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direk-
tionen dertill förordnat, fördersammast verkställas af två utaf
agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige per-
soner. För förrättningen tillkommer agenten och värderings-
männen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom
skäligh reskostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen
med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess
bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlem-
nas till kompromiss. Vill försäkringssökande af slik förmån sig
begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter
det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger
det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till
direktionen insändas, jemväl anmälda, om försäkringstagare väd-
jat till kompromiss.

Omförmålda kompromiss bildas sålunda, att direktionen
sjelf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringssö-
kanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna
gemensamt en femte ledamot som tillika är kompromissens ord-
förande. Företräda sig icke minst tre af de först utsedde ledamö-
terna i valet af den femte, tillsättes han genom lottning emellan
dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars
ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte
ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring
anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna
att blifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåt-
ande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem den
samma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda
egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den
reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje
byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren
skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall
han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om
hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter vär-
deringens slutförande hos agenten erhålla under rättelse. För-
säkringshandlingarne sändes derefter af agenten jemte eget ut-
låtande ofördrojligen till direktionen, hvilken slutliga bestäm-
mandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning

anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti till-
lämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga
och innehålla uppgift jemväl om beskaftenheten af derstädes
uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insän-
der genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigt-
ningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst
å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan be-
sigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt
inträdesafgiften, återfår sökandet, vid det försäkringsbrevet till
honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af
direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen
förhöjd, skall sökanden, derest han det oaktadt vill i bolaget
qvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som der-
förinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan
han genom agenten erhållit kännedom om förenämde, af direk-
tionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill be-
rättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex
eftermiddagen näst påföljande söcknedag, då all vidare försäkr-
ingsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall af-
ges som då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, åter-
får sökanden tio tiondelar af den emellertid inbetalta inträ-
desafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarig-
het till bolaget deribland äfven från erläggandet af tilläfvad
under försäkrings tiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex
eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså
förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador,
som inträffat efter det försäkringsrätten inträddes.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta
värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och
dotta beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl
försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner
skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå
uti det i § 12 omförmålda qvitto, hos agenten om förhållandet
göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter
det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direk-
tionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit
försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlægga den af direktionen
bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtel-
sen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvari det inbe-
talda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles
åtnöjes med en af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager
försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten
inbetalts, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad
eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig
prisstegring å arbete och byggnadsföräddenheter fått högre värde
än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla mot-
svarande förhöjning af husets försäkringsbelopp hvarvid dock
iakttages, att i händelse huset hör till det slags byggnader-
som i senare hälften af § 3 mom. 2 afses, såsom tillskotts-för-
säkring beviljas blott mot en från 30 till 60 % uppgående för-
höjning af den afgift, som enligt tariffen eljes bort för det till-
komna värdet debiteras. Med ärendets behandling och erläg-
gandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma,
förfäres på sätt angående ny försäkrings meddelande är stadgad.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsva-
rande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på
samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad
i § 23 stadgas, afginge ur bolaget, för den del af värdet, hvilken
genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten intecknad, styrke
egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som ef-
ter nedsättningen återstår, eller vise inteckningshafvarens bifall
till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna
till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom
till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon
under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om
denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med
nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemnna sakens pröfning och af-
görande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti
dess granskap skett af den beskaftenhet att densamma, utan att
inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda
till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fast-
ställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan
påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till
fyrtusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga
förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han
begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handte-
ring, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket den
samma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, an-
mäla derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agen-
ten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan med-
gifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgif-
ten samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna
förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter för-
säkringstagare sådant, erlågge för hvarje år från den tid förän-
dringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger
den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör
och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, under-
kastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva

Utdrag af Direktionens för Städernas Allmänna
Brandstodsbolag i Finland protokoll, hållet i Helsing-
fors, den 26 September 1907

S. D. Beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning,
anmaldt blifvit angående inträffad förändring med de, under N:o 22340,

i Städernas Allmänna Brandstodsbolag till ett värde af 8850 mark

penni försäkrade byggnader å gården N:o 80 i 1sta kvartalet

af Staden Kristinestad

för hvilka inträdesafgiften varit bestämd till inalles 62 mark 51 penni

för året, fann direktionen skäligt förordna, det skall hela denna nummer i verkets

böcker afföras och nytt försäkringsbref för ifrågavarande gård under N:o 26902

utfärdas; kommande af de för egendomen nu fastställda afgifter att såsom godt-
görelse afskrifvas

Enl. 62:51 hvar för således i fem år
bör betalas Enl. 66:32

1 = 49.35
2 = 11.78
3 = 1.98

128.83

62:51

66:32

= 69.51

v 5

G = 312.55

därom protokollsutdrag skulle till vederbörandes efter rättelse utfärdas. Som ofvan.

Hör till
exemplar af brandförsäkringsbrevet.

N:o 26902

In fidem:

Merus Rahmberg

Bokst. Blom

an

År 1907 den 16 Oktober har undertecknad Brandstodsbolagets Agent
med biträde af *Byggmästar & Wadström* och
Fabrikör F. L. Wihuri i det afseende § 25 af Regle-
mentet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober
1885, omförmäler, besigtigat gården N:o 80 vid *Stakottgatan*
i *fjärta* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges
af *Enkefru Wilhelmina Berg* samt dervid funnit går-
den till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under
N:o 26962 blifvit i beörde bolag till försäkring antagen, så att dess assu-
ransvärde 17370 mark i gold anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan
förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å
sednast fastställde årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af
en portativ slangspröta, tre brandtegar,
två brandhakar och två brandåmbare
jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

O. S. Ståhle.

F. L. Wihuri

J. Wadström.

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

Maria W. Berg

husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hållen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbars, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än ett hundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangsputa. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst ett hundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om i vars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålde värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvardera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarä han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med in-teckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller derförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmåles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträddt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter inberäknade, ej uppgår till det i mom. b. § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträddt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halfva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare afföras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörd sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålde afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfalltiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejserliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den ogulda afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om inträdesrätt till tillgångarna eller om dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är försäkrad genom sjelfva branden, åtgärder vidtagna för densammans släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åkslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men å skadan försäkrad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent, samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fordarsammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omförmålas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast upprätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomtens, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och kallare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningsens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningssmännens utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till pröfning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, sammanträder å brandstället och pröfvar saken i de delar, deri missnöje emot förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissens utslag i de tvistiga delarna kommer att förlifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock

får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förvärvat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemnningarne efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandragit sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöra försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besittningsmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter fordarsammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Södan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställt brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Öfverlåtenheten efter att i längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordress i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias: Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till lösens företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med teckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företrädare utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen ofvertygas att hafva uppsåtligt anlagt eller anlägga lätit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått oden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock affidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, följt af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med teckning besväradt, njute inteckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen ofvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälda bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrödda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, qvitterade till den betalade aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han undar nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesavgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens arbetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandabällas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stånde honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesavgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöra bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.